

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 10P/75/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8214200792
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Uličná
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2016:8214200792.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou JUDr. Evou Uličnou v právnej veci starostlivosti o maloleté deti Y. - Y., nar. XX. X. XXXX, bytom I.U. XXX, okres X. S. a J., nar. XX. X. XXXX, bytom ako matka, obidve zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, deti rodičov: Ľ. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. G. XXX a V.O. Y., nar. XX. X. XXXX, bytom M., XX V. T., K. K. X X., zastúpeného opatrovníkom Z. U., zamestnancom Krajského súdu v K., v konaní o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Ľ. Š., nar. XX. X. XXXX, bytom I. XXX, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej J. Y. a o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

Maloletá J. Y., nar. XX. X. XXXX, sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej J. Y., nar. XX. X. XXXX, výživným vo výške 60 eur mesačne, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred, od 7. 11. 2013 do 8. 11. 2015 k rukám Ľ. Š., nar. XX. X. XXXX, bytom I. XXX a od 9. 11. 2015 k rukám matky dieťaťa.

Zameškané výživné na maloletú J. Y., nar. XX. X. XXXX, za obdobie od 7. 11. 2013 do 8. 11. 2015 vo výške 1444 eur súd povolí otcovi splácať v mesačných splátkach vo výške 30 eur, splatných vždy k poslednému dňu kalendárneho mesiaca, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, k rukám Ľ. Š., nar. XX. X. XXXX, bytom I. XXX, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Zameškané výživné na maloletú J. Y., nar. XX. X. XXXX, za obdobie od 9. 11. 2015 do 31. 1. 2016 vo výške 164 eur je otec povinný zaplatiť matke maloletej do 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

Matka je povinná prispievať na výživu maloletej J. Y., nar. XX. X. XXXX, výživným vo výške 60 eur mesačne od 7. 11. 2013 do 21. 1. 2015 a vo výške 90 eur mesačne od 22. 1. 2015 do 8. 11. 2015, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred, k rukám Ľ. Š., nar. XX. X. XXXX, bytom I.U. XXX.

Zameškané výživné na maloletú J. Y., nar. XX. X. XXXX, za obdobie od 7. 11. 2013 do 8. 11. 2015 vo výške 1019,15 eura, súd povolí matke splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 30 eur, splatných vždy k poslednému dňu príslušného kalendárneho mesiaca, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, k rukám Ľ. Š., nar. XX. X. XXXX, bytom I. XXX, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Nad výchovou maloletej J. Y., nar. XX. X. XXXX, sa nariaďuje dohľad, ktorý sa bude vykonávať prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš jedenkrát mesačne.

Maloletá Y. Y., nar. XX. X. XXXX, sa zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti Ľ. Š., nar. XX. X. XXXX, bytom I.Ý. XXX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú, oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

Ľ. Š. je povinná jedenkrát ročne, k 31. 12., podávať súdu správu o výkone náhradnej osobnej starostlivosti a o správe majetku maloletej.

Matka je povinná prispievať na výživu maloletej Y. Y., nar. XX. X. XXXX, výživným vo výške 60 eur mesačne od 7. 11. 2013 do 21. 1. 2015 a vo výške 90 eur mesačne od 22. 1. 2015, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred, k rukám Ľ. Š., nar. XX. X. XXXX, bytom I. XXX.

Zameškané výživné na maloletú Y. Y., nar. XX. X. XXXX, za obdobie od 7. 11. 2013 do 31. 1. 2016 vo výške 1101,15 eura súd povolí matke splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 30 eur, splatných spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, k rukám Ľ.Š., nar. XX. X. XXXX, bytom I. XXX, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej Y. Y., nar. XX. X. XXXX, výživným vo výške 60 eur mesačne, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred, k rukám Ľ. Š., nar. XX. X. XXXX, bytom I. XXX, od 7. 11. 2013.

Zameškané výživné na maloletú Y. Y., nar. XX. X. XXXX, za obdobie od 7. 11. 2013 do 31. 1. 2016, vo výške 1608 eur súd povolí otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 30 eur, splatných spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, k rukám Ľ.Š., nar. XX. X. XXXX, bytom I. XXX, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Uznesením zo dňa 7. 11. 2013, č. k. 1P/80/2013-9, Okresný súd Bardejov nariadil predbežné opatrenie, ktorým maloletú Y. Y. a maloletú J. Y. predbežne zveril do starostlivosti starej matke Ľ. Š., rodičov maloletých detí predbežne zaviazal prispievať na výživu maloletých detí sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na každé nezaopatrené nepľnoleté dieťa, k rukám Ľ. Š., počnúc dňom 7. 11. 2013 a súčasne začal konanie o zverenie maloletých detí do náhradnej starostlivosti. Konanie bolo začaté na základe návrhu Úradu práce, soc. vecí a rodiny Bardejov na nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu, že z podnetov obyvateľov a starostu obce X. bolo zistené, že rodičia maloletých detí zanedbávajú starostlivosť o deti, šetrením pomerov bolo zistené, že matka maloletých detí žije so svojim priateľom v obci I., kde pracuje na salaši a s deťmi je v osobnom kontakte zriedkavo, v súčasnosti sa nemôže o deti osobne starať z dôvodu nevyhovujúcich bytových podmienok a otec maloletých detí starostlivosť o deti riadne nezabezpečoval, v dome, v ktorom s deťmi býval, boli nevyhovujúce bytové podmienky, zanedbaná hygiena, deti boli hygienicky zanedbané, chodili po dedine žobrať jedlo, rodinný dom bol vypojený od elektriny, vody a plynu, z dôvodu neuhradenia platieb.

Uznesením zo dňa 11. 12. 2015, č. k. 10P/75/2014-227, súd začal konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej J.X. Y. a o uloženie výchovného opatrenia.

Uznesením zo dňa 9. 11. 2015, č. k. 10P/75/2014-210, bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým bola maloletá J. Y. odovzdaná do starostlivosti matky a otcovi bolo uložené prispievať na jej výživu sumou 27,13 eura mesačne, od 9. 11. 2015.

Matka maloletých detí navrhla, aby maloletá J. Y. bola zverená do jej osobnej starostlivosti, maloletá Y. Y. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Ľ. Š..

Ľ. Š. navrhla, aby maloletá J. Y. bola zverená do osobnej starostlivosti matky a maloletá Y. Y. do jej osobnej starostlivosti.

Otec ani opatrovník otca sa k veci nevyjadrili.

Kolízny opatrovník maloletých detí navrhol, aby maloletá J. Y. bola zverená do osobnej starostlivosti matky, s právom maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Výživné navrhol určiť primerané veku a potrebám dieťaťa a schopnostiam a možnostiam otca. Súčasne navrhol nad výchovou maloletej nariadiť dohľad. Maloletú Y. Y. navrhol zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, ktorá spĺňa všetky predpoklady na výkon osobnej starostlivosti v súlade so záujmami maloletej. Súčasne navrhol určiť obom rodičom povinnosť prispievať na výživu maloletej primeraným výživným. Zastupovanie a správu majetku v bežných veciach navrhol zveriť starej matke.

V súlade s ustanovením § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku súd vykonal súdne pojednávanie v neprítomnosti otca a jeho opatrovníka. Opatrovníkovi otca bolo predvolanie na súdne pojednávanie riadne a včas doručené, pričom svoju neúčast' na súdnom pojednávaní neospravedlnil včas a dôležitými dôvodmi. Pokiaľ aj súd nemal preukázané doručenie predvolania na súdne pojednávanie otcovi, tento bol v konaní riadne zastúpený opatrovníkom, pričom uznesenie o začatí konania, ako aj ďalšie procesné rozhodnutia a predvolanie na predchádzajúce súdne pojednávanie mu boli riadne a včas doručené, mal teda vedomosť o prebiehajúcom súdnom konaní. Súd preto vo veci konal a rozhodol v neprítomnosti otca maloletých detí a jeho opatrovníka, prihladajúc na obsah spisu a vykonané dôkazy.

Matka maloletých detí pri výsluchu na súdnom pojednávaní uviedla, že by si chcela deti zobrať vtedy, keď si vyrieši bytovú otázku. Býva v 2-izbovom dome s priateľom. Podmienky v domácnosti na bývanie vytvorené má. Plánuje si s priateľom kúpiť dom. Pracuje v PD H. ako ošetrovateľka oviec, pracovnú zmluvu má dojednanú na dobu určitú, do 21. 1. 2016. Spáva doma, ráno chodí do práce o 4.00 hod., vracia sa o 5.00 hod., resp. o 5.30 hod., potom následne chodí do práce na obed. Pracovný pomer v PD I. skončila preto, že si našla lepšiu prácu, aj platovo. Počas práceneschopnosti poberala nemocenské 309 eur mesačne. Po skončení pracovného pomeru v PD I. nepoberala žiadny príjem, keďže už mala vo výhľade novú prácu a mala aj prostriedky našporené. Odstupné jej vyplatené nebolo. Výdavky na bývanie jej žiadne nevznikajú. Boli jej vykonávané zrážky v rámci exekúcie za dlhy vzniknuté počas manželstva. Manželstvo s otcom detí trvá, návrh na rozvod manželstva doposiaľ nepodala. Okrem predbežného opatrenia doposiaľ rodičovské práva a povinnosti k deťom upravované neboli. Exekučné zrážky jej už v júli 2015 vykonané neboli, žiadne dlhy nemá. Deti navštevovala u starej matky v roku 2014 každý víkend, potom mala konflikt s druhom starej matky, preto s nimi bola v kontakte už len telefonicky. Pokiaľ si aj deti chcela zobrať cez prázdniny, stará matka s tým nesúhlasila. Výživné na deti platí. Kúpila im aj topánky, Y. dala peniaze. Pod stromček im kúpila pyžamá. Keď bývali deti s otcom, pozrieť ich nebola, nakoľko pracovala. Volal jej však starosta obce, že deti nemajú nakúpené pomôcky. Keď z domu v X. odchádzala, bol tam poriadok, dom bol v poriadku. Na súdnom pojednávaní dňa 30. 11. 2015 matka uviedla, že J. je pri nej, navštevuje Špeciálnu školu v K.. Jedná sa o internátnu školu. K lekáreke prihlásila maloletú v K.. Dieťa chodí do školy na týždňové turnusy. Na súdnom pojednávaní dňa 1. 2. 2016 matka uviedla, že spolu s priateľom kúpili rodinný dom v G., ktorý má 6 izieb, maloletá J. má v dome svoje izbu. Momentálne ešte v dome nebyvajú, je potrebné v dome vykonať úpravy. V H. G. zostanú približne 1 rok. Pracovný pomer už má dojednaný na dobu neurčitú. Na rodinný dom si zobrali hypotekárny úver vo výške 30.000 eur, kde splátka je 215 eur mesačne, od nasledujúceho mesiaca by sa mala znížiť na 130 eur mesačne. Príjem má približne 690 eur mesačne v čistom, vrátane daňového bonusu. Rovnaký príjem pobera aj jej priateľ. Deti spolu na Vianoce neboli, len si telefonovali. Poukázala na to, že maloletá J. nechce ísť do I. a maloletá Y. k ním. Otec detí sa o deti nezaujímá, výživné na deti nezaplatil.

L. Š. pri výsluchu na súdnom pojednávaní uviedla, že o deti sa stara od 17. 11. 2013. Deti boli po príchode zanedbané, pochudnuté, maloletá Y. bola zničená po psychickej stránke. Mala problémy sústrediť sa v škole, nemala dostatočné vedomosti, preto sa s ňou musela doučovať. Maloletá sa veľmi rada učí, navštevuje krúžky. Maloletá Y. sa strašne bojí otca. Maloletá J. chce byť strašne s mamou, za mamou sa ťahá. Pokiaľ matka bývala vo I., chodila k deťom, niečo im kúpila. V novembri 2014 odišla z I. a 7 mesiacov s deťmi nebola. Potom prišla v júni 2015. S deťmi je v telefonickom kontakte. Býva v rodinnom dome s priateľom, jeho mamou, dcérou a vnučkou a synom, ktorý však pracuje v zahraničí. Dievčatá majú k dispozícii izbu spolu so sesternicou. Pobera príjem z úrazovej renty vo výške 148 eur, opatrovateľský príspevok vo výške 60 eur, náhradné výživné na deti vo výške 54,70 eura a na každé z detí opakovaný príspevok vo výške 84 eur, taktiež prídavky na deti. Výdavky na bývanie sú 174 eur mesačne na elektriku a 50 eur mesačne na vodu. Taktiež kupuje uhlie a drevo. Spláca mesačne pôžičku

vo výške 100 eur, ktorú použila na zriadenie pre dievčatá, a to skrine, stôl. Otec výživné na deti neplatí, o deti sa nezaujíma. Maloletá Y. sa v škole nestravuje. Navštevuje psychologičku, v súvislosti s čím výdavky nevznikajú, pravidelne neužíva žiadne lieky. Za krúžky neplatí. Dala jej ušiť kroj, kde bol výdavok 80 eur. Maloletá J. navštevuje Špeciálnu základnú školu v X. Z., a to na 2-týždňové intervaly. Poplatok za ubytovanie na internáte je 5 eur mesačne, za stravu 65-70 eur mesačne, 1-2 krát do roka chodí nedoplatok za stravu približne vo výške 50 eur. Navštevuje 1 krát za 3 mesiace neurológa, užíva lieky od neurológa, kde je výdavok 15 eur mesačne. Taktiež navštevuje alergologickú ambulanciu, v súvislosti s tým výdavky nevznikajú. Navštevuje aj psychologičku, avšak v súvislosti s tým výdavky nevznikajú. Na súdnom pojednávaní dňa 30. 11. 2015 uviedla, že J. s Y. nie sú v kontakte, Y. to znáša normálne. Súhlasila s tým, aby bola J. zverená mame, keďže nechce byť pri nej. Y. je vo I. spokojná. Na súdnom pojednávaní dňa 1. 2. 2016 uviedla, že na Štedrý deň maloletá Y. telefonovala J., následne sa však už matke nedovolala, keďže má nové telefónne číslo. Momentálne ho už majú k dispozícii. Maloletá Y. k matke ísť nechce, nakoľko sa stále bojí.

Okrem výsluchu matky a L. Š. súd vykonal vo veci dokazovanie aj listinnými dôkazmi, a to rodnými listami maloletých detí, potvrdeniami o príjmoch matky, lustráciou rodičov v databáze Sociálnej poisťovne, správami o povesti L. Š., potvrdením o zdravotnom stave L. Š., výpisom z registra trestov L. Š., správami od pediatričiek maloletých detí, správami Základnej školy internátnej X. Z. a Spojenej školy F. K., rozhodnutiami Spojenej školy F. K., listinnými dôkazmi preukazujúcimi výdavky na stravu a internát maloletej J. Y., poštovými ústrižkami preukazujúcimi úhrady výživného matkou, správami Úradu práce, soc. vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, správami Úradu práce, soc. vecí a rodiny Bardejov, správami Základnej školy I., správou Sociálnej poisťovne, pobočka Liptovský Mikuláš, správami o prešetrení pomerov v rodine L. Š.H. a matky, správami zo psychologických pohovorov s maloletými deťmi, potvrdeniami o poberaní prídavkov na deti, o poberaní náhradného výživného, o poberaní príspevku dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti, správou MUDr. H. K., potvrdením o podaní oznámenia o priestupku, úradnými záznamami spísanými kolíznym opatrovníkom a obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 1P/80/2013, zistiť nasledovný skutkový stav:

Maloletá J. Y. a maloletá Y. Y. sú deťmi L. Y. a V. Y.. O úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom doposiaľ rozhodnuté nebolo.

Matka maloletých detí bola v období od 3. 7. 2013 do 31. 10. 2013 a od 2. 12. 2013 do 31. 10. 2014 zamestnaná v pracovnom pomere a od 4. 11. 2013 do 30. 11. 2013 na základe dohody o pracovnej činnosti v Poľnohospodárskom družstve I.. Priemerný čistý mesačný príjem u uvedeného zamestnávateľa za obdobie od novembra 2013 do októbra 2014 predstavoval 341,30 eura. V období od júla 2014 do skončenia pracovného pomeru však bola matka práceneschopná a bolo jej vyplácané nemocenské vo výške 309 eur mesačne. Pracovný pomer bol skončený dohodou. Od 22. 1. 2015 je zamestnaná v pracovnom pomere PD H., a. s.. Jej priemerný čistý mesačný príjem u uvedeného zamestnávateľa predstavuje 656,46 eura a daňový bonus 42,82 eura, t. j. spolu 699,28 eura. V mesiaci máj jej bola vykonaná exekučná zrážka vo výške 305,40 eura a v mesiaci jún 2015 vo výške 164,36 eura.

Otec maloletých detí nemá evidovaného odvádzateľa zákonného poistného v databáze Sociálnej poisťovne. Naposledy bol evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie do 16. 10. 2006, kedy bol vyradený z dôvodu nespolupráce. Nie je poberateľom štátnych sociálnych dávok, ani dávok v hmotnej núdzi.

Obec I.U. v správe o povesti L. Š. uviedla, že je čiastočná invalidná dôchodkyňa, stará sa o matku svojho druhu. Žije s druhom, ktorý je invalidný dôchodca, riadnym usporiadaným životom. Maloleté deti žijú v čistom prostredí a je o ne riadne postarané. Nikto z rodiny nebol riešený pred komisiou pre KOVP, ani im neboli uložené žiadne opatrenia zo strany obce. Rodina má v obci dobrú povesť. L. Š. poberá prídavky na maloleté deti vo výške 47,04 eura mesačne, náhradné výživné vo výške 54,26 eura mesačne na každé z detí a opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti vo výške 83,87 eura mesačne na každé z detí. Je tiež poberateľkou úrazovej renty vo výške 148,30 eura mesačne a príspevku na opatrovanie vo výške 60 eur mesačne. L. Š. poberá prídavky na maloleté deti vo výške 47,04 eura mesačne, náhradné výživné vo výške 54,26 eura mesačne na každé z detí a opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti vo výške 83,87 eura mesačne na každé z detí. Je tiež poberateľkou úrazovej renty vo výške 148,30 eura mesačne a príspevku na opatrovanie vo výške

60 eur mesačne. Nemá záznam v registri trestov. Podľa správy lekára jej zdravotný stav nebráni starať sa o maloleté deti.

Základná škola I. v správach o maloletej Y. Y. uviedla, že všetky vymeškané hodiny má ospravedlnené, zo zdravotných dôvodov. Dosahuje výborný prospech. Učebné pomôcky si do školy nosí pravidelne, je výborne pripravená na hodiny. Má veľa kamarátok, zapája sa do aktivít triedy, v kolektíve je obľúbená. Do školy chodí čistá a upravená. Starostlivosť o ňu zabezpečuje stará mama, ktorá sa pravidelne informuje o jej školských výsledkoch.

Špeciálna základná škola s materskou školou F. X. Z. súdu oznámila, že starostlivosť o maloletú J. zabezpečuje stará mama, ktorá sa telefonicky informuje o jej výsledkoch, stretávajú sa aj osobne. Včas jej zabezpečuje školské pomôcky. Úlohy si nosí vzorne vypracované, vymeškané vyučovacie hodiny má ospravedlnené z dôvodu zdravotného stavu. Rodičovských združení sa zúčastňuje stará mama. V správe zo dňa 4. 11. 2015 uviedla, že u maloletej J. došlo k zmenám v správaní krátko pred jesennými prázdninami, kedy prvý krát začala spomínať matku. Matka sa doposiaľ so školou nekontaktovala, a to osobne ani telefonicky. U maloletej nikdy nezaregistrovali znaky fyzického trestania. Od 2. 11. 2015 nenastúpila na školský internát, ani na vyučovanie, bez oznámenia dôvodu. Dňa 21. 12. 2015 oznámila, že doposiaľ neobdržali žiadosť matky maloletej J. o odhlásenie zo školy. O prestupe sa dozvedeli dňa 18. 11. 2015 z telefonickej a e-mailovej komunikácie s riaditeľkou Spojenej školy v K..

Kolízny opatrovník maloletých detí v správe o zisťovaní názoru maloletého dieťaťa zo dňa 4. 3. 2015 uviedol, že maloletá Y. jednoznačne vyjadrila názor byť zverená do starostlivosti starej matky. U starej matky jej je dobre, má tam kamarátky, sesternicu. Má spoločnú izbu so sestrou a sesternicou. Komunikovala spontánne, bez známkov nervozity alebo nepohody. V správe o prešetrení pomerov kolízny opatrovník uviedol, že L. Š. býva v rodinnom dome spolu s maloletými deťmi, druhom, jeho mamou, svojou dospelou dcérou a ďalšou vnučkou. Náklady na domácnosť sú 175 eur mesačne na elektrickú energiu a 40 eur mesačne na vodu. Všetky izby sú zariadené potrebným nábytkom. Najväčšia izba je zariadená ako detská izba, sú v nej umiestnené 3 lôžka. V izbe je dostatok úložného priestoru, aj priestoru na hranie. Celá domácnosť bola v čase návštevy v čistote a poriadku. Maloletá J. bola doma z dôvodu choroby. Na otázky ohľadne starej matky odpovedala spontánne, uviedla, že chce u nej zostať spolu so svojou sestrou a sesternicou. V domácnosti sú vytvorené pre maloleté deti vhodné podmienky na ich výchovu, výživu a všestranný rozvoj. Dňa 2. 11. 2015 maloletá J. pred kolíznym opatrovníkom uviedla, že nechce ďalej bývať pri babke, nakoľko ju neprimerane trestajú. Uviedla, že chce bývať pri mame. Z jej vyjadrenia vyplynulo, že so sestrou nemá v tomto období dobrý vzťah. Uviedla, že sa jej nepáči ani v škole, keďže jej robia zle spolužiačky. Psychologička kolízneho opatrovníka v správe zo dňa 5. 11. 2015 uviedla, že L. Š. pri psychologickom pohovore ochotne a primerane spolupracovala a objasnila dôvody, pre ktoré žiada zveriť maloleté deti do svojej osobnej starostlivosti. Javila sa primerane empatická, starostlivá a schopná deťom zabezpečovať všetky potreby pre ich zdravý vývin. Má osobnostné a morálne predpoklady pre vykonávanie náhradnej osobnej starostlivosti. V správe zo psychologických konzultácií s maloletou Y. kolízny opatrovník súdu oznámil, že pohovor s maloletou sa uskutočnil bez prítomnosti starej matky. Pri pohovore bola maloletá bezprostredná a úprimná. Jednoznačne sa vyjadrila, že je šťastná u babky, u ktorej chce aj zostať. S mamou sa stretávať nechce. Mama môže k ním prísť, ale sama s ňou byť nechce, len v prítomnosti babky alebo ostatných príbuzných. Sestra jej zatiaľ nechýba. To, čo maloletá verbalizovala, sa potvrdilo aj v neverbálnych metódach. Otca úplne vylučuje z rodiny. Psychológ doporučil rešpektovať prianie maloletej Y. a ponechať ju v starostlivosti starej matky, ku ktorej má vybudovanú dôveru a ktorá jej poskytuje pocit istoty a lásky a bezpečia. Postupne, po upokojení situácie v rodine, by bolo vhodné pokúsiť sa s pomocou odborníkov o obnovu vzťahov. Psychologička Úradu práce, soc. vecí a rodiny Košice v správe z konzultácií s maloletou J., ktorá bola vykonaná bez prítomnosti matky, uviedla, že maloletá bola uvoľnená, spontánna, živo reagujúca. V pomerne krátkom čase si začala budovať veľmi blízky citový vzťah k matke, ktorý aj neverbálne prejavovala, taktiež matka k nej. Od osoby matky obdržala najviac pozitívnych odpovedí. Vo svojej rodine uvádza ako ďalšie osoby aj partnera matky, s ktorým sa rysujú zatiaľ pozitívne prvky vytvárania vzťahovej väzby. V prostredí starej matky boli pozitívne vnímané sestra a sesternica. Absolútne odmietaná je matkina sestra, taktiež odmieta starú matku. Prostredie u starej matky je pre maloletú aktuálne výchovne nevhodné, nechce sa tam vrátiť. Maloletá si praje bývať s matkou a jej adaptácia v rodine matky sa vyvíja pozitívne. Dieťaťu je venovaná potrebná starostlivosť, láska a bezpečie. Preto je vhodnejšie skôr ponechať súčasný skutočný stav, v akom sa deti nachádzajú a maloletú J. zveriť do osobnej starostlivosti matky. Vhodné bude podporiť aspoň nejaký

kontakt sestier, napr. cez prázdniny. Zo správy Úradu práce, soc. vecí a rodiny Košice o prešetrení pomerov v rodine matky súd zistil, že matka žije v spoločnej domácnosti so svojim priateľom, ktorý je zamestnaný u rovnakého zamestnávateľa, s príjmom približne 650 eur mesačne. Bývajú v obytných priestoroch hospodárskeho dvora, ktorý sa nachádza asi 3-4 kilometre od obce. Užívajú samostatné bývanie, ktoré im bezplatne poskytol zamestnávateľ. K dispozícii majú 2 izby, kuchyňu a kúpeľňu, ako aj ďalšiu miestnosť, ktorá slúžila ako vážiareň. Hygiena domácnosti bola primeraná. Nachádza sa tam aj druhé samostatné bývanie, kde žije ďalší zamestnanec. Matka pri šetrení uviedla, že má záujem o zverenie maloletej J. do svojej osobnej starostlivosti. V septembri 2015 maloletá u nej strávila víkend. Má vedomosti od známych, ktorí žijú vo I., že deti sú údajne doma zatvárané, starou matkou ovplyvňované, aj neprímerane fyzicky trestané remeňom. Bytové, sociálne a majetkové pomery matky sú vhodné pre zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti. Šetrením neboli zistené žiadne nedostatky, domácnosť bola úplne zariadená a hygiena domácnosti bola primeraná.

Pediatricka maloletých detí MUDr. I. súdu v správe o starostlivosti o maloleté deti uviedla, že starostlivosť starej matky je vyhovujúca, deti navštevujú lekárske vyšetrenia vždy v jej sprievode, resp. v sprievode jej druhá a majú absolvované všetky povinné lekárske prehliadky a očkovania. Počas ochorenia sa okamžite dostavia na lekárske ošetrenie a dodržiavajú pokyny lekára. V správe zo dňa 5. 11. 2015 oznámila, že u maloletých detí nespozorovala žiadne známy nevhodného zaobchádzania, príznaky fyzického trestania zo strany starej matky.

MUDr. L. G., pediatrička, oznámila súdu, že matka maloletej podpísala dňa 7. 12. 2015 dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti maloletej a súčasne im bola doručená aj zdravotná dokumentácia od predchádzajúceho lekára. Od uvedeného dátumu bola s matkou na ošetrení 3 krát a absolvovali preventívnu prehliadku. Spolupráca matky bola aktívna, bezproblémová, dôsledne plnila inštrukcie v liečbe a bola dostatočne informovaná o všetkých problémoch dieťaťa, má u seba všetky potrebné lekárske nálezy. Starostlivosť o maloletú je dostatočná.

Rozhodnutím Spojenej školy F. K. zo dňa 20. 11. 2015 bola maloletá J. Y. prijatá do špeciálnej základnej školy s materskou školou internátnou, od 23. 11. 2015. Rozhodnutím zo dňa 20. 11. 2015 bola súčasne prijatá do zariadenia školského stravovania, školskej jedálne, ako aj do školského internátu. Výška príspevku na ubytovanie v školskom internáte bola určená v sume 10 eur mesačne, výška príspevku na stravovanie bola určená v sume 2,41 eura denne. Dňa 20. 11. 2015 matka uhradila v hotovosti Spojenej škole F.Á. K. 10 eur do internátneho fondu a 20 eur do školského a triedneho fondu. Spojená škola F.Y. K. v správe zo dňa 22. 12. 2015 súdu oznámila, že maloletá je žiačkou 2. ročníka školy od 23. 11. 2015. Jej správanie je bezproblémové, školské výsledky dobré. Je snaživá, v kolektíve veľmi obľúbená a jej adaptácia na novú školu a internát prebehla bez problémov. O výsledkoch sa informuje matka maloletej, ktorá jej zabezpečila všetky pomôcky a úhrady platieb v súvislosti s návštevou školy. Komunikácia s matkou je veľmi dobrá. Maloletá navštevuje internát s týždenným pobytom. Náklady na stravu a ubytovanie v internáte predstavujú na stravu približne 45,79 eura mesačne, na ubytovanie 10 eur mesačne. Na učebné pomôcky vzniká výdavok 15 eur ročne, na učebné pomôcky na internáte 10 eur ročne.

Z poštových ústrižkov, predložených matkou a L. Š., mal súd preukázané úhrady výživného matkou v roku 2013 vo výške spolu 109 eur, v roku 2014 vo výške spolu 720 eur, v roku 2015 vo výške spolu 700 eur a v roku 2016 vo výške 60 eur.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1, 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa Zákona o životnom minime.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime, v znení platnom od 1. 7. 2013, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 90,42 eura mesačne, ak ide o zaopatrené neploleté dieťa alebo o nezaopatrené dieťa.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletej J. Y., nakoľko z vykonaného dokazovania mal preukázané, že rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti, pričom o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej sa nedohodli. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že je v záujme maloletej jej zverenie do osobnej starostlivosti matky. Hoci aj maloletá (spolu so staršou sestrou Y.) bola od 7. 11. 2013 predbežným opatrením zverená do starostlivosti starej matky, jej citová väzba k matke zostala zachovaná a po nariadení predbežného opatrenia dňa 9. 11. 2015, ktorým súd maloletú odovzdal do starostlivosti matky, došlo k prehĺbeniu citovej väzby k matke, rýchlej adaptácii maloletej na výchovné prostredie matky, ako aj na prostredie novej školy a školského zariadenia. Maloletá pri zisťovaní názoru jednoznačne vyjadrila svoju vôľu byť zverená do starostlivosti matky, pričom k uvedenému názoru súd, v súlade s ustanovením § 100 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, ako aj § 43 ods. 1 Zákona o rodine, vzhľadom na vek maloletej a jej rozumovú vyspelosť, prihliadol. Zo správ príslušného úradu práce, soc. vecí a rodiny mal súd preukázané, že aktuálne má matka zabezpečené vhodné bytové podmienky na výchovu maloletej. Starostlivosť matky o maloletú (od doby, kedy bola matke odovzdaná na základe predbežného opatrenia) bola hodnotená tak zo strany školy, ktorú maloletá navštevuje, ako aj zo strany pediatričky maloletej (ku ktorej matka maloletú prehlásila v priebehu konania), ako dostatočná a vyhovujúca. Matka aktívne spolupracuje tak so školou, ako aj s pediatričkou, zabezpečuje starostlivosť o maloletú v dostatočnom rozsahu, zabezpečuje úhradu výdavkov na maloletú na školský internát, školské pomôcky, stravu v školskej jedálni, zabezpečuje dostatočnú starostlivosť z hľadiska zdravotného (v čase ochorenia, ako aj pri preventívnych prehliadkach). Napriek tomu, že zverením maloletej J. dôjde k rozdeleniu maloletých detí do dvoch výchovných prostredí, mal súd za to, že aktuálne to zodpovedá záujmom maloletej J.. Maloletá má v súčasnosti komplikovaný vzťah s maloletou Y., čo bolo zistené zo psychologických pohovorov s oboma maloletými deťmi, preto, za súčasného silného citového vzťahu maloletej k matke, nebude v rozpore so záujmami detí ich rozdelenie do dvoch prostredí. Súd zveril matke aj oprávnenie zastupovať maloletú a spravovať jej majetok v bežných veciach, vzhľadom na úpravu osobnej starostlivosti a skutočnosť, že otec sa zdržiava v zahraničí a o maloletú nejaví záujem.

Súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej J. výživným v sume 60 eur mesačne, prihliadajúc k oprávneným potrebám maloletého dieťaťa, ako aj ku schopnostiam a možnostiam otca. Napriek tomu, že otec bol opakovane vyzvaný na preukázanie svojich príjmov a výdavkov, neučinil tak. Súd preto pri posudzovaní jeho schopností a možností vychádzal z výšky minimálnej mzdy,

ktorú by minimálne mohol dosahovať, pokiaľ by pracoval na území Slovenskej republiky. Uvedená výška mzdy by mu umožňovala platiť výživné na maloletú vo výške 60 eur mesačne, prihládajúc aj k existencii vyživovacej povinnosti k maloletej Y.. Nakoľko maloletá bola predbežným opatrením zverená do starostlivosti starej matky, a keďže predbežné opatrenie právoplatnosťou vo veci samej zaniká, súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej od 7. 11. 2013 (v súlade s nariadeným predbežným opatrením) do 8. 11. 2015 (t. j. do dňa predchádzajúceho dňu, kedy bola maloletá predbežným opatrením odovzdaná do starostlivosti matky) k rukám Ľ. Š. a od 9. 11. 2015 k rukám matky. Zameškané výživné na maloletú J. za obdobie od 7. 11. 2013 do 8. 11. 2015 vzniklo vo výške 1444 eur (za 24 dní mesiaca november 2013 pomerná časť vo výške 48 eur, a to 60 eur : 30 dní x 24 dní, za mesiace december 2013 až október 2015 vo výške 60 x 23 mesiacov, čo činí 1380 eur a za 8 dní mesiaca november 2015 vo výške 16 eur , a to 60 eur : 30 dní x 8 dní). Vzhľadom na výšku zameškaného výživného súd povolil otcovi splácať zameškané výživné v splátkach po 30 eur mesačne. Za obdobie od 9. 11. 2015 do 31. 1. 2016 vzniklo zameškané výživné vo výške 164 eur (za 22 dní mesiaca november 2015 vo výške 44 eur, a to 60 eur : 30 dní x 22 dní a za mesiace december 2015 a január 2016 vo výške spolu 120 eur). Vzhľadom na výšku zameškaného výživného súd uložil otcovi povinnosť zaplatiť zameškané výživné k rukám matky do 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

Súd taktiež uložil povinnosť matke prispievať na výživu maloletej J. za obdobie od 7. 11. 2013 do 8. 11. 2015, t. j. do dňa predchádzajúceho dňu, kedy bola maloletá zverená predbežným opatrením do jej osobnej starostlivosti, a to prihládajúc k výške oprávnených potrieb maloletej, ako aj ku schopnostiam a možnostiam matky. Za obdobie od 7. 11. 2013 o 21. 1. 2015 súd uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 60 eur mesačne, prihládajúc k výške príjmu dosahovaného matkou u zamestnávateľa Poľnohospodárske družstva I., zohľadniac aj výšku príjmu z nemocenského a skutočnosť, že v období od 1. 11. 2014 do 21. 1. 2015 matka bola nezamestnaná a nepoberala žiadny príjem. Od 22. 1. 2015 do 8. 11. 2015 súd uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 90 eur mesačne, nakoľko je príjem vzrástol a priemerne mesačne činí, vrátane daňového bonusu, 699,28 eura. Súdom určené výživné je primerané aj oprávneným potrebám maloletej, vzhľadom na jej vek a výdavky, ktoré na ňu vznikajú. Zameškané výživné na maloletú vzniklo za obdobie od 7. 11. 2013 do 8. 11. 2015 vo výške 1731,65 eura, a to za mesiac november 2013 vo výške 48 eur (60 eur : 30 dní x 24 dní), za mesiace december 2013 - december 2014 vo výške 13 x 60 eur, za január 2015 za 21 dní vo výške 40,65 eura (60 eur : 31 dní x 21 dní) a za 10 dní vo výške 29 eur (90 eur : 31 dní x 10 dní), za mesiace február - október 2015 vo výške 9 x 90 eur a za november 2015 vo výške 24 eur (90 eur : 30 dní x 8 dní). Od celkovej výšky zameškaného výživného súd odpočítal úhrady matky, ktoré už zaplatila Ľ. Š. na maloletú J., ktorých celková výška činila 712,50 eura. Nakoľko výživné na obe deti bolo určené v rovnakej výške už nariadeným predbežným opatrením Okresného súdu Bardejov, ako aj v rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, súd považoval platby vykonané matkou za platby v rovnakej časti na každé z detí, pričom platbu za mesiac november 2015 považoval za platbu vo výške 8 eur na maloletú J. a vo výške 52 eur na maloletú Y., nakoľko na maloletú J. vzniklo zameškané výživné len za 8 dní, čo pri výške matkou plateného výživného 30 eur na dieťa predstavuje euro na deň a výživné uhradené v mesiacoch december 2015 a január 2016 považoval za výživné uhradené na maloletú Y.. Spolu potom výška zameškaného výživného činí 1019,15 eura, ktoré súd povolil, vzhľadom na pomery matky a výšku zameškaného výživného, splácať matke v splátkach vo výške 30 eur mesačne, k rukám Ľ. Š..

Podľa § 119b ods. 3 Zákona o rodine, konania o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení výchovného opatrenia, o ktorých súd nerozhodol do 31. decembra 2015, sa dokončia podľa predpisu účinného do 31. decembra 2015.

Podľa § 37 ods. 2 písm. b/ Zákona o rodine v znení účinnom do 31. 12. 2015, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

Vzhľadom na skutočnosti, ktoré boli dôvodom nariadenia predbežného opatrenia, ktorým boli maloleté deti odovzdané do starostlivosti starej matky, ako aj na skutočnosť, že matka nezabezpečuje starostlivosť o maloletú J. kontinuálne, starostlivosť o maloletú zabezpečuje (po prerušení zabezpečovania starostlivosti v novembri 2013) len od novembra 2015, súd považoval za potrebné

nariadiť nad výchovou maloletej J. dohľad, za účelom zabezpečenia kontroly starostlivosti o maloletú vykonávanej matkou. Dohľad sa bude vykonávať prostredníctvom Úradu práce, soc. vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, jeden krát mesačne.

Podľa § 119b ods. 3 Zákona o rodine, konania o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení výchovného opatrenia, o ktorých súd nerozhodol do 31. decembra 2015, sa dokončia podľa predpisu účinného do 31. decembra 2015.

Podľa § 45 ods. 1, 2, 3, 4, 8 Zákona o rodine v znení účinnom do 31. 12. 2015, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd zveril maloletú Y. Y. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke L. Š., nakoľko mal z vykonaného dokazovania preukázané, že uvedená úprava zodpovedá záujmom maloletého dieťaťa. Stará matka zabezpečuje starostlivosť o maloletú od odovzdania dieťaťa predbežným opatrením v novembri 2013. Maloletá sa adaptovala na rodinné prostredie starej matky a vytvorila si silné citové väzby nielen na starú matku, ale aj ďalších príbuzných (najmä sesternicu, tetu), na spolužiakov v mieste bydliska, školu, kamarátov v rámci záujmovej činnosti. Maloletá jednoznačne vyjadrila názor byť zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, ku ktorému súd, v súlade s ustanovením § 100 ods. 3, ako aj § 43 ods. 1 Zákona o rodine, vzhľadom na vek maloletej a jej rozumovú vyspelosť, prihliadol. Pri zisťovaní názoru maloletej prostredníctvom kolízneho opatrovníka bolo maloletou jednoznačne vyjadrené stanovisko zostať v starostlivosti starej matky, a to aj v prípade zverenia maloletej J. do osobnej starostlivosti matky. Maloletá Y. v súčasnej dobe odmieta zverenie do starostlivosti matky. Stará matka je spôsobilá vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú, z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že má osobnostné, zdravotné aj morálne predpoklady, aby starostlivosť o maloletú zabezpečovala v súlade s jej záujmami. Bytové podmienky starej matky sú vyhovujúce, stará matka aj jej rodina majú v mieste bydliska dobrú povesť. Súd preto zveril maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, ktorej súčasne uložil povinnosť vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú a zveril jej oprávnenie maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

Súd uložil povinnosť rodičom prispievať na výživu maloletej Y., a to k rukám L. Š.H.. Otcovi uložil súd, z rovnakých dôvodov ako pri maloletej J., povinnosť prispievať na výživu maloletej Y. sumou 60 eur mesačne od 7. 11. 2013. Zameškané výživné vzniklo na maloletú za obdobie 7. 11. 2013 do 31. 1. 2016 vo výške 1608 eur (za 24 dní mesiaca november 2013 vo výške 48 eur, a to 60 eur : 30 dní x 24 dní, a za mesiace december 2013 - január 2016 vo výške 60 eur x 26 mesiacov). Vzhľadom na výšku zameškaného výživného ho súd povolil otcovi splácať v splátkach vo výške 30 eur mesačne.

Súd taktiež uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej Y. matke, a to v rovnakej výške ako na maloletú J., t. j. vo výške 60 eur mesačne od 7. 11. 2013 do 21. 1. 2015 a vo výške 90 eur mesačne od 22. 1.

2015, pričom prihladol k rovnakým kritériám ako pri určovaní výživného vo vzťahu k maloletej J. pokiaľ ide o schopnosti a možnosti matky. Pokiaľ aj maloletá Y. je vekovo staršia ako maloletá J., súd mal za to, že potreby oboch detí sú približne rovnaké, keďže vyššia výška výdavkov na maloletú Y. z dôvodu jej vyššieho veku je vyvážená vyššou výškou výdavkov na maloletú J. z dôvodu jej zdravotného stavu. Zameškané výživné na maloletú Y. vo vzťahu k matke vzniklo vo výške 1977,65 eura za obdobie od 7. 11. 2013 do 31. 1. 2016, a to za mesiac 24 dní mesiaca november 2013 vo výške 48 eur (60 eur : 30 dní x 24 dní), za mesiace december 2013 - december 2014 vo výške 60 eur x 13 mesiacov, za mesiac 21 dní mesiaca január 2015 vo výške 40,65 eura (60 eur : 31 dní x 21 dní), za 10 dní vo výške 29 eur (90 eur : 31 dní x 10 dní) a za mesiace február 2015 - január 2016 vo výške 12 x 90 eur. Od výšky zameškaného výživného súd odpočítal platby vykonané matkou na výživné na maloletú v sume 876,50 eura, pričom súd započítal v polovičnej výške všetky platby vykonané od roku 2013 do októbra 2015, platbu vykonanú v novembri 2015 vo výške 52 eur a platby vykonané v decembri 2015 a v januári 2016 vo výške 60 eur. Vzhľadom na výšku zameškaného výživného a pomery matky súd povolil matke splácať zameškané výživné v splátkach vo výške 30 eur mesačne, spolu s bežným výživným, k rukám L. Š..

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s citovaným zákonným ustanovením tak, že ich náhradu účastníkom konania nepriznal, nakoľko konanie bolo možné začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Liptovský Mikuláš na Krajský súd v Žiline v štyroch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.